

24 יולי 2023
ו' אב תשפ"ג

גזר דין בעניינה של [...] – ת.ז. [...]

1. בתאריך 30.5.2023 התכנס בית הדין בנוכחות הצדדים לשמיעת הטענות לעונש בעניינה של [...], ת.ז. [...]. (להלן: "הסטודנטית").

שופטים: פרופ' מריוס אונגריש (אב בית הדין), פרופ' אסף לוי, גב' רות לוי.

יועצת משפטית לבית הדין: עו"ד ליאורה ארזי בן-חיים.

תובעת: פרופ"ח יסכה גולדפלד, יוצגה ע"י עו"ד שחר הופמן.

נקבלת: גב' [...], יוצגה ע"י עו"ד אילן בומברג ועו"ד אמיר שגב.

משקיף: מר [...], אב הסטודנטית.

2. בתאריך 16.3.2023 ניתנה הכרעת הדין בעניינה של הסטודנטית. בית הדין הרשיע אותה פה אחד בעבירות המשמעת שיוחסו לה בכתב הקובלנה, לפי סעיפים 4.1.1 ו-4.1.2 לתקנון, בגין כניסה לתכני הקורס במודל במהלך בחינה פרונטלית (מועד א' סמסטר אביב תשפ"ב בקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי מ' 104022).

3. יוער, כי בתאריך 22.5.2023 הגישה ההגנה בקשה לצירוף חו"ד מומחה, ובתאריך 29.5.2023 דחה בית הדין את הבקשה בהחלטה מנומקת.

טיעוני הצדדים לעונש:

התביעה:

4. התביעה ביקשה כי בית הדין יגזור על הסטודנטית עונשים כדלקמן: ציון אפס בקורס, הרחקה בפועל לסמסטר אביב תשפ"ג, הרחקה על תנאי לשנה במקרה של עבירה חוזרת.

5. לשיטתה של התביעה מדובר בשתי עבירות שונות: הכנסת מכשיר סלולרי לבחינה; וניצול האפשרות לצאת לשירותים על מנת להיכנס למודל, קרי לחומר עזר אסור. זוהי הפרה בוטה של נהלי הבחינה וניצול מכוון של היציאה לשירותים. מדובר בעבירה מתוכננת מראש, ולא בכשל רגעי.

6. העונש המבוקש תואם את רף הענישה הנוהג, ואף מקל ביחס אליו. במסגרת למעלה מ-100 מקרים קודמים של שימוש בחומר עזר אסור באמצעות המודל, אשר נסגרו בהסדרי טיעון, ניתנה הרחקה בפועל לסמסטר (בנוסף לאפס בקורס והרחקה על תנאי). אלה היו מקרים של בחינות מקוונות ולכן ניתן לטעון לכשל רגעי. במקרה דנן ברור שמדובר במשהו שמצריך תכנון וביצוע יותר מורכב. אי לכך, בית הדין מתבקש שלא לסטות מהרף שנקבע באותם מקרים אחרים, וזאת בהתאם לסעיף 11.11 לתקנון, שמתייחס לאחידות בענישה.

7. בנוגע למצב הרפואי שהציגה הסטודנטית, מובן כי צריכה להינתן לה התאמה אקדמית, כפי שאכן ניתנה לה – [...] תוספת זמן בבחינה, אך זה אינו שיקול להקלה בעונש ולחריגה מהענישה המקובלת. ההתחשבות היא במסגרת התאמות אקדמיות ולא במסגרת ההליך משמעתי. כאשר סטודנטית עושה

עבירה של חוסר יושרה אקדמית, העובדה שיש לה התאמה אקדמית לא צריכה לעמוד לזכותה כנסיבה מקלה לעונש. זה לא מקנה לה "חסינות" מיוחדת, בהשוואה לסטודנט שלא מקבל התאמות.

8. התביעה הבהירה, כי לעמדתה גם פעילות חברתית מטעם הסטודנטית אינה נסיבה להקלה בעונש. נהפוך הוא, במקרים מסוימים על [...] עשויים להיות מוטלים חובות מוגברים.

9. ביחס לטענות ההגנה בדבר זכות הייצוג לסטודנטית, התביעה הדגישה כי במכתב הנלווה לכתב הקובלנה, אשר נשלח לסטודנטית בתאריך 30.10.2023 ממזכירות בית הדין, הובהרו לסטודנטית זכויותיה עפ"י התקנון, לרבות הזכות להגיש בקשה לייצוג: **"בקשה לייצוג בהליכים משמעתיים ע"י עורך דין תוגש בכפוף להוראות סעיף 8.3 לתקנון. את הבקשה יש להעביר למזכירות בית הדין המשמעתי לסטודנטים במייל: sec.students.discipline@technion.ac.il" (סעיף 5 למכתב).**

ההגנה:

10. ההגנה ביקשה להעיד עדי אופי, על מנת להוכיח שנוכח הנסיבות האישיות של הסטודנטית יש לגזור עליה עונש קל בהרבה ממה שביקשה התביעה.

11. תחילה העידה הסטודנטית. לטענתה בתחילת ההליך קיבלה מייל מהתביעה, בו נאמר לה שהיא רשאית להסתייע רק באיש טכניון שאינו עו"ד. בנוסף, מלווה בית הדין מטעם אס"ט וכל מי שקשור בוועדת המשמעת אמרו לה שאין לה זכות לייצוג ע"י עו"ד.

12. הסטודנטית סיפרה על התנדבותה בגן שיקומי לילדים עם צרכים מיוחדים בנשר, במשך כשנה. טרם הלימודים בטכניון למדה שנה במדרשה ושנה שירתה בשירות לאומי (בגן ילדים אחר, תחת אותה עמותה).

13. כל חייה התנדבה, כך הוריה חינכו אותה. יש לה שני אחים עם [...]. הדבר הכי חשוב לה בחיים זה להיות אדם טוב וערכי. היא מעדיפה לנשור מהתואר מאשר לרמות. שום עונש שבית הדין ישית עליה לא יהיה נורא כמו מה שעברה בשנה האחרונה עקב ההליך המשמעתי. כל מייל מהטכניון גורם לה [...].

14. "יש לי מחלה [...], שאני סובלת ממנה מאז גיל 7, שגורמת לי [...]. ובנוסף, יש לי [...], שזו [...], אז מה שזה אומר שאני 24/7 [...]. אין רגע שאני [...]. זה גורם לי גם [...]. ובנוסף לזה, אני [...], ואני כבר הגעתי למצב מאוד יציב, אחרי שנים של היאבקות, והיו צריכים להעלות לי מינונים בגלל כל [...]. הנחמד הזה. יש לי עכשיו [...], שאני צריכה לקחת כדי להיות איכשהו בן-אדם". הסטודנטית הציגה [...].

15. הסטודנטית ציינה כי לפני שנה [...], מאז סובלת מפציעה ברגלה ועוברת בדיקות וטיפולים רבים, ואף צפויה לעבור ניתוח קשה.

16. בתשובה לשאלת בית הדין האם היא מקשרת את מצבה הרפואי לסיבה שבגללה נכנסה למודל בעת היציאה לשירותים, היא עמדה על חפותה.

17. "אני מתמודדת עם [...] ודברים כאלו... אני לא כזאת חזקה, אין לי את הכוחות לעשות את זה ואני לא יודעת איך אני אתמודד עם לקבל עונש על משהו שלא עשיתי, ולקבל עונש שידחה לי עוד את התואר, וכבר דחיתם לי את התואר בשנה. הורדתי קורסים שהם חד-שנתיים בגלל הלחץ, אז כבר נדחה לי התואר..."

18. לטענת ההגנה הציונים של הסטודנטית נפגעו והיא אינה מתפקדת במהלך שני הסמסטרים האחרונים.

19. נוכח כל האמור לעיל, ההגנה ביקשה להסתפק בהרשעה ללא ענישה.

20. העד מר בר תורג'מן, הציג עצמו כידיד טוב של הסטודנטית, הכירו בפקולטה. לדבריו אינו נמנה מהסטודנטים החזקים בפקולטה, הסטודנטית תומכת בו בעניינים סטודנטיאליים. כשנכשל במבחנים סבל עקב כך [...], והסטודנטית היא זו שהרגיעה אותו, כאשר לא רצה לגשת למבחן בשל לחץ, היא זו שעודדה אותו לגשת. היא [...], [...], אכפתית וטובה [...]. אדם ערכי, צנועה, עוזרת לזולת.
21. העד מר [...], בן זוגה של הסטודנטית, תיאר אותה כאדם אכפתי לזולת, בעלת "לב ענק", האדם הכי מוסרי וישר שהוא מכיר. מתנדבת בקהילה מאז שהייתה צעירה, ועושה זאת גם במהלך הלימודים לתואר, למרות כל העומס. מאד אכפת לה מאחרים וחשוב לה לייצג את כולם בתור [...], להיות שם בשביל האחר.
22. גב' [...], אמה של הסטודנטית, סיפרה כי למרות האתגרים שביתה מתמודדת איתם היא מתנדבת, וכולם שמחים להיות בסביבתה. בלימודיה התיכוניים בילתה יותר [...] מאשר בבתי הספר. [...] מגיל שבע וכעת גם מתמודדת עם האשמה במשהו שלא עשתה. יש לה אחות עם [...], ואח שנמצא [...] – כלומר, המשפחה מתמודדת עם קשיים, במקביל להליך המשמעתי. במקום לטפל באחים, כרגע מתמודדים עם התכניון. הסטודנטית נולדה למשפחה עם [...] ולכן גם חונכה לעזור לאחר. כעת בעקבות ההליך המשמעתי היא כמעט לא נמצאת בקמפוס, חוששת מהאוניברסיטה, והציונים שלה נפגעו. ההליך לא היווה רק עונש לסטודנטית, אלא למשפחה כולה. בתרבות שממנה הגיעו השכלה זה הדבר הכי חשוב. האם חינכה אותם להצליח, ולהיות אנשים טובים. החיים מאד מאד קשים וחייבים להצליח.
23. בתשובה לשאלת בית הדין אמרה הסטודנטית כי בסמסטר חורף תשפ"ג ממוצע הציונים שלה היה 77 (לאחר שהורידה קורס) ואילו באביב תשפ"ב הממוצע שלה היה 88. בנוסף, שיעורי ההצלחה שלה ירדו.
24. לסיכום, ההגנה ביקשה מבית הדין להתחשב בסבל שחוותה הסטודנטית מאז שהוגשה נגדה התלונה והקובלנה, כחלק מהעונש שלכאורה כבר הושת עליה, וכן לקחת בחשבון את אופייה הטוב, מצבה האישי המורכב ומצב משפחתה.

גזר הדין:

25. במהלך דיון ההוכחות בית הדין התיר באופן חריג ביותר לתשעה עדי אופי מטעם הסטודנטית להעיד (זאת על אף שרובם לא הכירו אותה לעומק וחזרו על אותם דברים). בנוסף, בדיון הנוכחי נשמעו עדי אופי נוספים וכן עדי אופי חוזרים מטעם הסטודנטית, והדברים נרשמו באריכות בפרוטוקול הדיון.
26. ראשית יובהר כי בית הדין דוחה מכל וכל את טענות ההגנה כי נפגמה זכותה של הסטודנטית לייצוג. זכויותיה של הסטודנטית הובהרו לה בכתב, שחור על גבי לבן, למן היום הראשון בו הוגשה נגדה הקובלנה (ראו סעיף 9 לעיל). למרות שהסטודנטית בחרה שלא להגיש בקשה לייצוג, בית הדין אפשר לה מיזמתו להיות מיוצגת בהמשך ההליך, לאחר שהעלתה בפניו טענות בדבר [...].
27. לעניין הסבל שחוותה הסטודנטית מתחילת ההליך המשמעתי: ראשית יוער, כי הדיון בעניינה נדחה פרק זמן לא מבוטל עקב דחיות מצד ההגנה; לרבות **חוסר מענה והתייחסות** מצד באי כוחה של הסטודנטית להודעות חוזרות ממזכירות בית הדין. שנית, סטודנטיות.ים בטכניון הם אנשים בוגרות.ים ועליהן.ם לדעת שאם יבצעו מעשי הונאה יקבלו עונש. איננו מקבלים את הגישה שההליך עצמו הוא עונש מספק ולכן די בהרשעה. גישה כזו משמעה שלמבצע.ת ההונאה אין מה להפסיד: אם יצליח ייהנה מציון משופר, ואם ייתפס לא יקבל עונש למעט הרשעה (שהינה הליך פנימי בטכניון ללא השלכות ממשיות). שלישית, לכל

נאשמת. עומדת האפשרות להודות בתחילת ההליך ולחתום על הסדר טיעון, ובכך לקצר את תקופת חוסר הוודאות.

28. על אף שהסטודנטית בחרה שלא לקחת אחריות על מעשי ההונאה בהם הורשעה פה אחד, נוכח מצבה [...], [...], החלטנו ברוב קולות (פרופ' מריוס אונגריש וגב' רות לוי), לגזור על הסטודנטית עבודות לתועלת הציבור בטכניון, תחת הרחקה בפועל. עם זאת, החמרנו בעונש על תנאי.

29. יובהר כי איננו רואים בפעילות חברתית התנדבותית מטעמה או בעדויות על אופייה, כנסיבה מקלה לעונש במקרה דנן.

30. בדעת מיעוט, השופט פרופ' אסף לויין סבר, כי נוכח אי לקיחת האחריות מטעם הסטודנטית יש להחמיר בעונשה, ולהשית עליה בנוסף לכלל העונשים שביקשה התביעה (כמפורט בסעיף 4 לעיל), גם חובה של לקיחת נק"ז נוסף (חשבון אינפיניטימלי).

31. אשר על כן, החלטנו ברוב קולות, להשית על הסטודנטית את העונשים הבאים:

א. **ציון 0 בקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2מ' 104022** (לפי סעיף 12.4 לתקנון).

ב. **100 שעות עבודה לתועלת הציבור בטכניון, שיושלמו עד לתאריך 30.3.2024** (לפי סעיף 12.10 לתקנון).

ג. **הרחקה על תנאי מלימודים בטכניון לשנתיים, בתוקף עד לסיום הלימודים בטכניון, תופעל במקרה של הרשעה נוספת בעבירה לפי סעיף 4.1.1 או 4.1.2 לתקנון (לפי סעיף 12.7 ו-12.16 לתקנון).**

32. מזכירת בית הדין תודיע לסטודנטית היכן עליה לבצע את השעות לתועלת הציבור בטכניון.

גב' רות לוי

פרופ' אסף לויין

פרופ' מריוס אונגריש

